

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
МЕХАНИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра педагогики и проблем развития образования

КОНДРАТЮК
Диана Дмитриевна

МЕТОДИЧЕСКАЯ СИСТЕМА ФОРМИРОВАНИЯ У ШКОЛЬНИКОВ
СОЦИАЛЬНО-ЛИЧНОСТНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ НА УРОКАХ
МАТЕМАТИКИ И ИНФОРМАТИКИ

Дипломная работа

Научный руководитель:
доктор педагогических
наук, профессор О.Л. Жук

Допущена к защите

«___» _____ 2019 г.

Зав. кафедрой педагогики и проблем развития образования
доктор педагогических наук, профессор О.Л. Жук

Минск, 2019

РЕФЕРАТ

Объем дипломной работы – 45 страниц, 2 таблицы, 3 иллюстрации, 2 приложения, 32 использованных литературных источника.

Ключевые слова: КОМПЕТЕНТНОСТНЫЙ ПОДХОД В СИСТЕМЕ ОБЩЕГО СРЕДНЕГО ОБРАЗОВАНИЯ, СОЦИАЛЬНО-ЛИЧНОСТНЫЕ КОМПЕТЕНЦИИ ШКОЛЬНИКОВ, КОМПЕТЕНТНОСТНАЯ ЗАДАЧА, КОМПЕТЕНТНОСТНЫЕ ЗАДАЧИ ПО ИНФОРМАТИКЕ.

Объект исследования – процесс обучения математике и информатике в средней общеобразовательной школе.

Цель дипломной работы – научное обоснование, разработка и внедрение методической системы формирования у школьников социально-личностных компетенций на уроках математики и информатики.

Методы исследования – анализ литературных и электронных источников по проблеме исследования; анализ содержания действующих школьных учебных программ учебников и пособий для учителей; моделирование; педагогический эксперимент; анкетирование учителей и учащихся; беседа с классным руководителями, учителями и учащимися; метод экспериментальной оценки; метод наблюдения; изучение образовательных продуктов учащихся.

Результаты дипломной работы состоят в том, что обоснована, разработана и внедрена методическая система формирования у школьников социально-личностных компетенций на уроках информатики; отобран комплекс методов обучения и разработаны компетентностные задачи по информатике.

Новизной обладают следующие результаты: авторская методическая система формирования у школьников социально-личностных компетенций на уроках информатики; разработанные компетентностные задачи по информатике; адаптируемый комплекс активных и коллективных форм и методов обучения с учетом особенностей изучения информатики; научно-методическое обеспечение компетентностно ориентированных уроков по информатике.

Компетентностные уроки по информатике **внедрены** в учебный процесс средней общеобразовательной школы. Разработанное учебно-методическое обеспечение компетентностных уроков по информатике может быть **использовано** в процессе преподавания других школьных предметов.

Достоверность результатов дипломной работы подтверждена использованием комплекса разных методов научно-педагогического исследования, корректностью проведенного педагогического эксперимента.

Результаты дипломного исследования были апробированы на двух конференциях с опубликованием тезисов.

РЭФЕРАТ

Аб'ём дыпломнай працы – 45 старонак, 2 табліцы, 3 ілюстрацыі, 2 дадатку, 32 выкарыстаных літаратурных крыніц.

Ключавыя словы: КАМПЕТЭНТНАСНЫ ПАДЫХОД У СІСТЭМЕ АГУЛЬНАЙ СЯРЭДНЯЙ АДУКАЦЫІ, САЦЫЯЛЬНА-АСОБАСНЫЯ КАМПЕТЭНЦЫІ ШКОЛЬНІКАЎ, КАМПЕТЭНТНАСНАЯ ЗАДАЧА, КАМПЕТЭНТНАСНЫЯ ЗАДАЧЫ ПА ІНФАРМАТЫЦЫ.

Аб'ект даследавання – працэс навучання матэматыцы і інфарматыцы ў сярэдняй агульнаадукацыйнай школе.

Мэта дыпломнай працы – навуковае абгрунтаванне, распрацоўка і ўкараненне метадычнай сістэмы фарміравання ў школьнікаў сацыяльна-асобасных кампетэнцый на ўроках матэматыкі і інфарматыкі.

Метады даследавання – аналіз літаратурных і электронных крыніц па праблеме даследавання; аналіз зместу дзеючых школьных навучальных праграм і дапаможнікаў для настаўнікаў; мадэляванне; педагогічны эксперымент; анкетаванне настаўнікаў і навучэнцаў; гутарка з класнымі кіраўнікамі, настаўнікамі і навучэнцамі; метады эксперыментальнай ацэнкі; метады назірання; вывучэнне адукацыйных прадуктаў навучэнцаў.

Вынікі дыпломнай працы складаюцца ў тым, што абгрунтавана, распрацавана і ўкаранёна метадычная сістэма фарміравання ў школьнікаў сацыяльна-асобасных кампетэнцый на ўроках інфарматыкі; адабраны комплекс метадаў навучання і распрацаваны кампетэнтнаснага задачы па інфарматыцы.

Навізнай валодаюць наступныя вынікі: аўтарская метадычная сістэма фарміравання ў школьнікаў сацыяльна-асобасных кампетэнцый на ўроках інфарматыкі; распрацаваныя кампетэнтнаснага задачы па інфарматыцы; адаптыўны комплекс актыўных і калектыўных формаў і метадаў навучання з улікам асаблівасцяў вывучэння інфарматыкі; навукова-метадычнае забеспячэнне кампетэнтнасна арыентаваных урокаў па інфарматыцы.

Кампетэнтнасны ўрокі па інфарматыцы ўкаранёны ў навучальны працэс сярэдняй агульнаадукацыйнай школы. Распрацаванае вучэбна-метадычнае забеспячэнне кампетэнтнасных урокаў па інфарматыцы можа быць выкарыстана ў працэсе выкладання іншых школьных прадметаў.

Дакладнасць вынікаў дыпломнай працы пацверджана выкарыстаннем комплексу розных метадаў навукова-педагагічнага даследавання, карэктнасцю праведзенага педагагічнага эксперыменту.

Вынікі дыпломнага даследавання былі апрабаваны на дзвюх канферэнцыях з апублікаваннем тэзаў.

ABSTRACT

The volume of the thesis is 45 pages, 2 tables, 3 illustrations, 2 applications, 32 used references.

Key words: COMPETENCE-BASED APPROACH IN THE SYSTEM OF GENERAL SECONDARY EDUCATION, SOCIAL AND PERSONAL COMPETENCE OF SCHOOLCHILDREN, COMPETENCE TASK, COMPETENCE TASKS ON INFORMATICS.

The object of the study is the process of teaching mathematics and informatics in the secondary school.

The aim of the thesis is a scientific substantiation, development and implementation of a methodical system for the formation of social and personal competences of schoolchildren in the lessons of mathematics and computer science.

Research methods – analysis of literary and electronic sources on the research problem; analysis of the content of existing school curricula and teacher manuals; modeling; pedagogical experiment; survey of teachers and students; conversation with class leaders, teachers and students; experimental evaluation method; observation; study of students' educational products.

The results of the thesis consist in the fact that methodological system of formation of social and personal competences of schoolchildren in computer science lessons is justified, developed and implemented; a set of comprehensive teaching methods and competency computer science tasks were selected.

The following results have **a novelty**: the author's methodical system of formation of social and personal competences of schoolchildren in computer science lessons; developed competency tasks in computer science; adaptable complex of active and collective forms and methods of teaching, taking into account the specifics of studying computer science; scientific and methodological support competence-oriented lessons in computer science.

Competency lessons in computer science **are embedded** in the educational process of secondary schools. The developed teaching and methodical support for competence-based computer science lessons **can be used** in the process of teaching other school subjects.

The reliability of the results of the thesis is confirmed by the use of a complex of different methods of scientific and pedagogical research, the correctness of the pedagogical experiment conducted.

The results of the graduate study were tested at two conferences with the publication of theses.